

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
Főmunkatárs: Dr. Nagy Sándor.Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dessewffy-tér 7. szám alatt.Telefon szám 124.
Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.Kiadó és laptulajdonosok:
Dr. Kiss Pál és Lepsits Kálmán.

Meghívó.

A makói függetlenségi és 48-as párt vasárnap délután 3 órakor a III. kerületi olvasóköri (Posta épület) fontos értekezletet tart, melynek tárgya az október 1-én Makón megtartandó országos nagygyűlés előkészítése.

Lakatos Pál,
alelnök.

Hajrá! . . .

Makó, szept. 7.

A Khuen-kormány igyekszik minél inkább és minél hamarabb betölteni a hozzá fűzött reményeket. Tudtuk róla még megszületése előtt, hogy minden közszabadságunk csak — *Hekuba*, akkor rugja fel valamennyit az utjából, amikor éppen nem akarja. S amit előre tudtunk, most jön erre nézve nap-nap után a — tapasztalatunk.

A függetlenségi s demokratikus eszmék ma legenergikusabban szószóló harcos organumára, a „Nap”-ra már rátette a kezét. Nemcsak Budapest utcáin tilos e lap árusítása, hanem Khuenék kegyét keresve ma már több vármegye alispánja is beszegődött a sajtószabadság szolgálkú hóhéranak. A torontáli, komáromi, brassói, csongrádi vicispánok s a fiemei podesta most már nyugodtan alhatnak. Álmat nem zavarja az uruk sparcanszólok garázdálkodását üldöző sajtóhang, ők meg várhatják — kitüntetésüket.

Igy megy ez tovább. Átcsapnak majd más térekre is. Csak éppen a jelt kell megadni s a hatalom szava után, a hatalomban bizva következnek olyan folytatás, amilyen még nem volt Magyarországon.

Előkutadják már még a multat is s bűnhődni kell mindenkinek, aki a Khuen-kormány uralma előtt terdet s fejet nem hajt, aki nem imádja minden alkotásukat, minden szavukat.

Azok a vicispánok, akik a Nap árusítását eltöltötték, két-három hétre fogtak ebbe a munkába, melyet budapesti kollégájuk kezdeményezett a Khuen utasítására.

Határozatuk indokolása ugyanaz, mint a budapesti. Ebből nyilvánvaló, hogy nem saját meggyőződésük után mentek, hanem parancsra cselekedtek s parancsra csunya módon engedelmessékedtek.

Mert máskülönben — bármily véleményrel vagyunk is a vicispánok gondolkozásáról, ezt még se tették volna.

Ám most már következnek a többi eljárás. A „Népszava” ellen egyik cikke miatt most — két hét után indítanak izgatási pert. A cikk két héttel ezelőtt jelent meg, akkor még talán óvatosak akartak maradni, talán még féltek, ma már bátran lépnek ki a porondra s a nyíltan üldözöbe veszik a független, radikális sajtót, a népszabadság s népjogok legerősebb biztosítékát.

Nem baj. Hát jöjjön az erőszak. Mi megvalljuk, sokkal jobban szeretjük, ha nem alattomosan, sem pedig kétszínűsködéssel, hanem egészen nyíltan jön. Mert amugy lehetnek gyengék, bántótalnok, kishitűek, vakok, akiket az alattomoskodásukkal, kétszínűsködésükkel megejthetnek, de így mindenki tisztán láthatja őket s minden munkájukat.

Hajrá! Csak jöjjön hát a gonosz erőszak! Itt állunk, várjuk. Ma még csak a sajtószabadságra, meg a vélemény s gondolatszabadságra tették rá gonosz kezüket, jöjjenek csak, jöjjenek, van még több közszabadságunk is. Tiporjanak, gázoljanak csan keresztül valamennyin! Csak hadd gondolják, hogy mélyen alszik, sőt talán már meg is halt a magyar önérzete s magyar lelkiismeret. Csak hadd higgyék ezt. Mert így egyszerre fog felébredni s egyszerre kezd majd óriási munkába a nemzet önérzete s lelkiismerete. Mennél nagyobbakat rugnak Khuenék rajta, bizonyos, hogy annál hamarabb lesz a felébredés s Khuenékre annál — borzasztóbb lesz. Mert borzasztó lesz.

Napról-napra jósoljuk már ezt, hogy ha a nép most még egyszer talpra áll, nem lesz e földön több maradása a Khuen-féle császári lakáj-hadnak. Gsufosabb eltakarodást nem rendezett még kormány a világon, mint amelyet a magyar nép végeztet a — Khuen-kormányával.

Hát csak hajrá Khuenék! Mi még várunk, mert még várhatunk. De nem hoszu az idő már arra, hogy türelmünknek teljesen vége lesz!

És akkor majd mi mondjuk azt, hogy — hajrá!

Ettől a hajrától, mit Khuenék most elkövetnek, még nem ijedünk

meg, de majd attól, amit mi kiáltunk Khuenék fülébe, bizonyára meg fog reszketni nemcsak Khuengróf, hanem egész zsoldos-hada!

kp.

Református gondnokválasztás.

Mungók támadása.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, szept. 7.

A nagy makói református egyház vasárnap főgondnokot választ. Semmi kétség benne, hogy e megtisztelő bizalmi állásra a református hívek óriási többsége Veress Sándort, az egyháznak eddig is hivatalnokát, adószedőjét ülteti be. A közvélemény ebben az irányban már annyira kialakult s annyira ismeretes, hogy az eredmény egészen bizonyos.

És ez — úgy látszik — rettenetesen fáj — mungóknak. Mert hogy olyan férfiú lesz az egyház főgondnoka, a ki nem az ő szekerük tolója, hanem becsületes Justh-párti ember. Kitarított kürtjük kesereg s ostromozni próbálja azokat a tisztességes, becsületes polgárokat, a kik magok Justh-pártiak s a kik véletlenül Veress mellett vannak a gondnokválasztásnál.

A böles mungó agyvelő szerint ninesen okos ember, csak az ő pártjukon s nines is hivatalra való, senki, csak a ki ő közzéjük tartozik.

Politikát keres ott, a hol ninesen politika s politikát követel ott, a hol maga is elítéli a politikát.

Régen hallgatjuk már azt a komisz gyalázkodást, mit e város polgárságára szór a mungó-orgamum csak azért, mert ezek a becsületes polgárok Justh-pártiak. Most is a gondnokválasztásról eikkezvé, oda konkludál gonosz elmésséggel, hogy a függetlenségi ember mindenben kajsza itélettel bir, nem egész ember s meg van bódulva a Justh-imádatól.

Pökhendi, hazug beszéd, mely így megvádolja e város sok ezer polgárát.

Nem úgy van az mungók! Most már aztán igazán elég legyen a gyalázkodásból. Mert ha mi folytatjuk, istenugy se komisz világ lesz.

Nem szeretjük az ilyen dolgokat, de ha belekényszerítenek, mi álljuk a sarat, mert mi ránk még ninesen ránk ragadva. És nem is lesz.

Micsoda rosszhiszemű beszéd az, hogy a református polgárok tisztán politikai pártkérdéssé teszik az egy-

ház gondnokválasztást s hogy csak azért választják meg Veress Sándort, mert az Justh-párti?

Veress Sándort azért választják mert, mert a jelöltek közül legjobban arravaló. Mit tehetnek e polgárok s mit tehet Veress Sándor is arról, hogy ő éppen Justh-párti s a másik két jelölt a mungóék embere.

A makói népnél higgadtabban, józanabban gondolkozót keveset találunk. És bölesen tudja azt, a mit mungóék sehogyse tudnak elsajátítani: magyar tud distingválni, külömböztetni közügy és közügy között.

Hogy mennyire nem vethető szemére a makói népek az egyoldalú pártoskodás és a pártfelfogultság: nagyon jól tudják éppen mungóék, mert nagyon kihívó példa van előttük erre nézve.

Tagadják-e, hogy a városi képviselőt óriási többsége függetlenségi Justh-párti polgárokból áll? Ugy-e nem lehet tagadni.

Tagadják-e, hogy a legutóbbi polgármester választásánál *Farkas József* exponált Justh-párti és *Dr. Galambos Ignác* exponált mungó pályázott a polgármesterségre? Ugy-e nem lehet tagadni. És azt se tagadják, hogy mindakét jelöltnek a pártállása köztudomású volt.

És a függetlenségiékből álló képviselőt kit választott meg mégis óriási többséggel polgármesteré? *Dr. Galambos Ignác*ot, éppen mungóék exponált emberét.

Nem akarunk más példákat is felhozni. Mert van fölös számmal, a mikor a függetlenségi párt a közügy, közjó érdekében teljesen felretette a pártpolitikát.

Igy rontja meg a mungólap szerinti „szájhős politika” közéletünket. S szerinte „neveltség tárgya” lesz az egyház, hogyha Justh-pártit választ.

Hát ennyi rosszhiszeműséget még mungóéktól se vártunk.

De most tovább nem is foglalkozunk velük. Most sem akartunk. De kényszerítettek reá.

Igazán jobb lenne, hogyha mungóék gondolkoznának. Mert igaz, hogy pártpolitikára nines szüksége az egyházgondnoknak, de irni tudásra s számvetésre bizonyísten, hogy szüksége van. És Veress Sándor tud irni, számolni. De hogy állnak mungóék e részben az ő jelöltjükkel?

Egy másik református.

(Iskolaszéki ülés. Makó város iskolaszéke ma délután dr. Dózsa Sámuel elnöklete alatt ülést tartott, melyen folyó ügyeket intéztek el.

Olcsó árak!

[18]

Pontos kiszolgálás!

KOCSIS és SKOPÁL

uj üveg- és porcellán üzletük aug. hó 1-én a Böhm-házban, Ehrenfeld és Spitz vaskereskedők helyén megnyílt.

Épület üvegezés és képkeretezés!!

Mennyasszonyi
ajándékok!Vendéglő és kávé-
házi edények!

A család „aranyifju”.

Réthy Vidor manipulációi.

Szentes Vidorné nevére hamisított.

(Saját tudósításunktól.)

Makó, szept. 7.

Bizonyára sokan emlékeznek Makón is arra a vézna, sápadtképű, igénytelen legénykére, aki itt megboldogult Szentes Vidor, volt közjegyzőnek házában tartózkodott, a társaságban azonban akkor még nem sok vizet zavart, legfeljebb, mint afféle zsenit, érthetetlenül — fumigálta azokat, akiket már az ilyen tacskö-zsentrinek is fumi-gálni lehet.

A mi néhai való jó közjegyzőnek, Szentes Vidornak közeli rokona volt Réthy Vidor. Árván maradt a család s Szentes jó szíve ide fogadta őket családjába. Több éven át itt nevedett az ifju és akkor még senki sem gondolta róla, hogy ilyen hamar széles körben beszélni fognak nagyobb stílusú stiklijéről s hogy ilyen hamar megérkezik a — börtönre. Azóta ügyvédjelölt lett s mint ilyenről szól most a tudósítás.

Majdnem valamennyi aradi pénzüntézetet megkárosította kisebb-nagyobb összeggel Réthy Vidor ügyvédjelölt. A gazdag családból származó ügyvédjelölt, aki az aradi ugynevezett „aranyifjuság” vezérszereplői közé tartozott, rendkívül költséges életmódot folytatott.

Több esztendeig dolgozott Kráitz Lajos dr.-nak, József főherceg aradi jogtanácsosának ügyvédi irodájában, ámde se a fizetéséből, se az özvegy anyjától kapott apánásból nem tudta fedezni költséges passzióit. Az aradi élite mulatságoknak főrendezői között mindig megtalálható volt Réthy Vidor. Amikor már minden segélyforrása kikapadt, egyre-másra nyújtott be váltókat az aradi pénzüntézekhez. A Szentes Vidor volt makói közjegyző dusgazdag özvegye — Réthy Vidor nagynénje — szerepelt mint egyik kezes, a másik jótálló pedig jóbarátjaiból került ki. A bankok gyanútlanul le is számították a váltókat, amelyeknek teljes összege mintegy tizennyolcezer koronát tett ki. A fiatalember tavaly Aradról a fővárosba költözött, ahol újabb kölcsönöket vett föl, de azért aradi váltóit pontosan rendezte. A legutóbbi lejáratnál, három héttel ezelőtt elmaradt Réthy Vidor pénzküldeménye és a váltókat sorra óvatolni kellett. A bankok özvegy Szentes Vidornéhoz fordultak, ő azonban kijelentette, hogy nem fizet, mert a váltókon szereplő aláírása hamis. Egy-két nap múlva Réthy Vidor is életfelt adott magáról. Levélben jelentette be az érdekelt pénzüntézeknek, hogy a váltói mind hamisak.

— Ne keressenek, — írta Berlinből keletkezett leveleiben, — ugyse találnak meg, mert én Amerikába megyek és kimenekülök a

törvény sujtó keze elől. Hogy bebizonyítsam váltóim hamis voltát, ide mellékelem a kezesem aláírását pompás hamisításokban.

És a levél aljára oda is írta jó-tállói aláírásának hamisított másolatát, amelyek hajszálnyira meg-egyeztek a váltókon szereplő hamisítványokkal. A bankok megtették a bűnvádi följelentést Réthy Vidor ellen.

Követelje mindenki az ujságarusoktól a „Makói Független Ujságot”. A „Makói Független Ujság” mindenben a közönség érdekeinek szószólója és támogatója s az igazi függetlenségi-és 48-as eszmék kitarító harcosa.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Szeptember 8. Péntek. Római kath. Kisassz. n. Gör. kath: Augustus 26. Adrián. — Nap két 5 óra 26 perckor, nyugszik 6 óra 27 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Helyenkint zivataros esők lényegtelen hőváltozással. Sürönyprognózis: Hűvös, zivatarok. Déli hőmérséklet: 28.5 fok Celsius.

FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

(A képviselőház ülése. Ma volt egy beszéd is. Bottlik István Kosuth-párti foglalkozott a véderőjavaslatok nemzetellenes intézkedéseivel. A többi idő névszerinti szavazásokkal s házszabály vitákkal telt el.

(A számvizsgáló bizottság elnöke. Lapunk előző számában megemlékeztünk arról, hogy Berényi József agg korára való hivatkozással lemondott a városi számvizsgáló bizottság elnöki tisztéről. Ezen állásra a városi tanács Vertán István takerékpénztári igazgatót ajánlja a közgyűlésnek megválasztani.

(A vasuti átjáró. Erről a vasuti átjáróról is igen sok szó esett már lapunkban. Mindenkor közérdekűnek tartottuk és tartjuk ma is azt, hogy a vasuti síneknek a szülőbirtokosoknak megadassanak mindazon utak, melyeken ezelőtt átjártak, de a melyektől őket az arad-csanádi vasúttársaság minden jogos indok nélkül megfoszta. Ugy látszik, hogy a vasúttársaság a sok tárgyalás, helyszínelés folytán talán engedett volna valamit merevségéből és hajlandó lett volna az utat elkészíteni, ha ahhoz Makóvárosa is hozzájárul 20000 koronával. E husz ezer korona megadása iránt ma délelőtti ülésében tárgyalta a városi tanács és nem javasolja a városi közgyűlésnél a 20000 korona megadását, mert nem lát a kért átjáró ut létesítésében semmiféle közérdeket. Mi a magunk részéről kissé különösnek találjuk, hogy a tanács 3-4 száz adófizető polgár ügyét nem látja közérdeknek. No, de se

baj, az ügy a tanács gyenge látása dacára is a közgyűlés elé kerül és azt hisszük, hogy a most felfrissített képviselőtestület ebben az ügyben talán meg fogja látni a közérdeket.

(A polgármester hivatalában. Galambos Ignác dr. polgármester, ki a napokban tért vissza hosszabb szabadságáról, ma átvette hivatalát, így a városi tanács ma már az ő elnöklése alatt ülésezett.

(A tankötelesek összeírása. Más években a város a tanköteleseket mindig a nagy szünetekben írta össze, csak pár év óta, így a tanév kezdetén írják össze a tanköteleseket azzal az indoklással, hogy ilyenkor már lehet látni, melyik szülők nem tettek eleget a tanítási kötelezettségről szóló törvénynek, helyesebben, melyik szülők nem írták be az iskolába gyermekeiket. A késedelmes összeírásról ez alkalommal nem szólunk, bár ehez is volna egy pár szavunk. Annyit azonban kénytelenek vagyunk megjegyezni, hogy ez a késedelmes összeírás sem történik nálunk a miniszteri rendeletnek megfelelőleg. Most az elrendelt összeírás helytelenségeihez csatlakozunk csak oda ítélelünk, mely bizony nem lesz a hatóságra épen hízogó. A hatóság ugyanis, mint más években, kiküldte a tanítókat az összeírás teljesítésére. Hát az már magában is helytelen, hogy a tanítókat mindjárt a szorgalmi idő kezdetén elvonják a tanítástól. De még helytelenebb az, hogy ez évben nem adtak az összeírás teljesítő tanítók mellé kisbírókat segítségül. Helytelen ez az intézkedés azért, mert a tanító nem ismeri a szülőket és azok családi viszonyait, míg a kisbíró kerületében egyénekint ismer minden családot. Ha tehát az összeírásnál a kisbíró is jelen van, akkor a szülő nem tagadhatja el a tanító előtt ismétlődő iskolaköteles nagyobb gyermekét vagy cselédjét. Ilyen kisebb szülői csint lépten-nyomon követnek el a szülők, kik bizony egy cseppet sem rajonganak az ismétlődő oktatásért, mert hiszen serdülő gyermekeiket inkább munkáiknál alkalmazzák. Nevetséges ezzel szemben a hatóságnak az az indokolása, hogy a népszámlálást is egyedül végezték a tanítók. Igen ám, de az a szülőkre semmi féle kötelezettséggel nem járt.

(Az új zsidótemplom építése. A város építészeti szakosztálya ma délelőtti Dózsa Simon dr. elnöklése alatt ülést tartott és megadta az építési engedélyt az új zsidótemplom építéséhez.

(A virilisek összeírása. A városi tanács mai ülésében foglalkozott a városi virilis képviselők névjegyzékének összeállításával. Erre nézve ajánlja, hogy a közgyűlés Dózsa Ferenc dr. városi képviselő elnöklése alatt bizottságot küldjön ki.

(Megtagadott kérelem. Csorba János gazdálkodó indítványa folytán Makó városa, mint ismeretes felirt a miniszterhez katonai lóvásár tartása iránt. A feliratra ma érkezett le a miniszter válasza. A miniszter a katonai lóvásár tartásához nem adta

meg az engedélyt, hanem kijelenti leiratában, hogy akik lovaikat a katonaság számára akarják eladni, tartoznak azt a ceglédi II. számú ló-avató bizottságnál bejelenteni.

(A dijnokok lakbérére. Ismeretes a vármegye alispánjának a városhoz intézett azon átirata, mely szerint 140 koronában kéri minden dijnok lakbéréét megállapítani és ennek ellenében az alispán minden dijnok részére a munkásházakhoz hasonló tisztviselői lakást épít. A városi tanács mai ülésén hosszasan tárgyalta a vármegye alispánjának átiratát és kimondotta, hogy ez idő szerint nem teljesíti az alispán kérelmét, mert most van folyamatban a városoknak az állam részéről való nagyobb segélyezése, mikor a város egységesen fogja rendezni minden tisztviselője részére egy a lakbért, mint a fizetést.

(Az időjárás. A nagy melegnek hirtelen vége szakadt és az esték, az éjszakák, meg a hajnalok ugyan- csak hűvösre váltak. Szurdán reggel hat órakor Araváralján a meleg mindössze 4 fokot mutatott. De felső-magyarország más helyein is lehült a levegő és a reggeli órákban 6-7 fokos meleg mellett fáznak azok, akik könnyű gunyában járnak a szabadban. A hőmérséklet országsszerte a normális alá süllyedt és pedig 2-5 fokkal. Azért persze egyes helyeken, mint például Fiumében és Orsován, kiadós volt a meleg, amennyiben maximumban 32 fok körül járt. Legjobban tartja magát a hőség Olaszországban, ahol a harminc fokot meghaladó meleg még mindig napirenden van. Szintén nincs hideg Franciaországban sem, amit az is bizonyít, hogy a keddi nap folyamán a hőmérő higánya Párizsban 34 fokra emelkedett. Ami a közeli napokat illeti, azokra vonatkozólag az időjelző állomás azt mondja, hogy a hőmérséklet lényegesen nem fog változni.

(Javitják a városházát. Makóváros tanácsa a városi széképilet kijavításával Juhász József és Széll József társ-vállalkozókat bízta meg, kik az általuk beadott egységár mellett tartoznak a munkálatot 5 hét alatt befejezni.

(Az izraelita egyházból. A makói izraelita egyház ma délután Dózsa Sámuel dr. hitközségi elnök vezetése mellett közgyűlést tartott, melyen megtette az új templom építésére szükséges végső intézkedéseket. Eddig a hitközség csak a régi épületeket bontotta le, hogy azok helyén megépítse az új sinagógát. Az új templom építése hétfőn egész erővel kezdetét veszi és a vállalkozók a szerződés értelmében kötelesek azt még ez évben tető alá is hozni. A hitközség képviselőtestülete ezen a közgyűlésen bízta meg Braun József államépítészeti főmérnököt az építési munkálat ellenőrzésével. Azonkívül Löwinger Miksa elnöklésével egy más bizottságot is küldött ki. E bizottság tagjait is munkálatok, nemkülönben a behasználandó anyagot ellenőrzésére küldötte ki a hitközség képviselőtestülete.

(A város új tulajdona. Ismeretes, hogy Makóvárosa 130 ezer

A KORMÁNY MEGVONTA

A NAPTÓL

A CORPOLTÁLÁST.

A ZÖLD BÉKA

megadja a jogot, mert a NAP hirdetése révén jutott

360 drb. női- és leány túlikabátokhoz, amelyet olcsón árúsít a püspökkerttel szemben levő üzletében.

koronáért megvette a megyés püspöktől a számtartói lakást. A város a vételárat kölcsön útján fogja kifizetni, ezért a városi tanács mai üléséből kifolyólag intézkedett a kölcsön felvételére.

(Bicskázó borbély inas. A késő esti órákban Stancsulov Dezső borbélymesternek az inasa összeveszett Vince Sándor nevű nyomdász inassal. A borbély inas a vszkekedés helyében bicskát rántott és azzal Vince Sándor karjába szurt, kit súlyosan megsebesített. A bicskázó borbély inas ellen az eljárás megindul.

(A mérnöki hivatalból. Megemlékeztünk már arról, hogy Kolossy Jenő városi főmérnök, tekintettel a mérnöki hivatal kiterjedt munkakörére, a mérnöki hivatal személyzetének szaporítását kéri. A városi tanács mai ülésében tárgyalta a főmérnök előterjesztését, de mielőtt a közgyűléshez betérjeszti, bővebb indokolás végett vissza adta azt a főmérnöknek.

(A postaszolga büne. Szegedi tudósítónk jelenti: Szabó András kisegítő postaszolga szerdán délelőtt azt a megbízást kapta a főpénztártól, hogy egy kétezeröttszáz koronát tartalmazó pénzeslevelet adjon fel Dorozsmára. A postaszolga átvette a pénzeslevelet és meglepett vele. A rendőrség keresi, de eddig még nem tudott a nyomára akadni. A sikkasztó postaszolga huszonhét éves, pufók arcú, vörös hajú fiatalember.

(Népgyűlés — nép nélkül. Zenta város közönsége, mint annak idején megírtuk, a múlt napokban népgyűlést rendezett a katonai javaslatok ellen, melyen a kerület munkapárti képviselőjének, Mikosevits Zoltannak, bizalmatlanságot szavazott s felszólította, hogy mandátumáról mondjon le. Mikosevits azóta néhány hívével nagy erőfeszítéssel dolgozik egy olyan gyűlés összehozatalán, amelyik flastromot ragasszon az őt ért szépség-hibára. A gyűlést vasárnapra hívták össze a város közgyűlési termébe — a nép kizárásával. A gyűlés ugyanis zártkörű lesz, melyre csak az állami és közigazgatási tisztviselőket s egyéb függő helyzetben levő poigárt hívták meg.

(Hajsza a rablógylkos után. Szabadkáról jelentik: Mezei Szvilenka Istvánt, aki négy hete 36 koronáért meggyilkolta Basa István halasi gazdálkodót, a Szabadka melletti tölgy erdőben 30 esendőr körülfogta és gyűrii alakban hatolnak előre. Tegnap este a rablógylkos egy fáról a esendőrökre lőtt, de nem talált. A esendőrök visszalöttek, de a sötöttségben szintén nem találtak és Mezeinek sikerült elmenekülni. A esendőrök erősen biznak, hogy még az őj-jel még sikerül elfogni. A rablógylkos napok óta a kanászyerekektől rabolt élelmiszert.

(Izgatási per a Népszava ellen. Budapestről jelentik, hogy a Népszavát ma arról értesítették, hogy az egyik juniusi cikke miatt, amelyben izgatást fedeztek fel megindították az eljárást. Érdekes és jellemző, hogy Székely Ferenc igazságügyminiszter képviselőházi beszéde során kijelentette, hogy az összes lapok izgatási pereit megszüntette. Ugylátszik, hogy A Nap ügyével újból kezdetét veszik a sajtó elleni merényletek sorozata.

Aki valamit hall, megtud, vagy vele történik, ami a közönséget érdekli. Közzölje azonnal a „Makói Független Újság”-al. A „Makói Független Újság” mindezt megír, semmit se hallgat el.

Az edelényi rablógylkos.

Nincsen büntársa.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, szept. 7.

A miskolczi ügyészség fogházában várja az esküdtsek ítéletét Regula Ede, az edelényi mézszárlás bűnöse. Minap gondolt egyet, a vizsgálóbíróhoz kívánt menni, ahol elmondta, hogy büntársa is van. Meg is nevezte ezt az állítólagos büntársat, mire a vizsgálatot kiterjesztették a Regula Ede által megjelölt irányban is. Erről Ébneht Lajos miskolczi kir. ügyész ma így nyilatkozott egyik lap munkatársának:

— Regula tényleg fordított a vallomását, de — mondta az ügyész — olyan alap nélküli, hogy nem lehet hitelt adni vallomásának. Egy edelényi kovácsmestert nevezett meg büntársának, akit kihallgattunk és kihallgattuk azokat a tanukat, akikre a meggyanúsított kovácsmester, mint alibitanukra hivatkozott. Be is igazolta alibijét. A vizsgálat azonban hivatalosan még nem ért véget. Az én véleményem szerint Regula ezuttal hazug vallomást tett.

A vizsgálat alatt nem is merültek fel többé olyan gyanuok, a melyekből arra lehetett volna következtetni, hogy Regula nem egyedül követte el a mézszárlást s így legnagyobb valószínűség szerint egyedül fog számot adni a miskolci esküdtbíróóság előtt a három kioltott életért.

NYILT-TÉR. *)

Dr. Süsz Ferenc
szülész- és nőorvos rendelését
Hunyadi-utca (Dr. Sas-féle házban) megkezdte.

(*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Közgazdaság.

Gabona árak:

Irányzat változatlan.

Buza:	21—21.40 K.
Kukorica:	16—17 "
Árpa:	17—17 "
Zab:	16.40—17 "

Az árak 100 kilogrammonként értendőek.

Hagyma árak:

Vöröshagyma:	12—12.50 K.
Foghagyma:	19—20 "

A hagyma árai 100 kilónként értendőek.

Eladó föld.

A gacsibai belső nyomáson

8 hold föld

heré földnek való, örök áron eladó, vagy haszonbérbe kiadó. — Értekezhetni lehet

Ratkay János kereskedőnél,
Sirkert-utca, 486. sz. a.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Péntek: délután **A sárga liliom.** Énekes színjáték. Este: **A cigányszerzem.** Nagy operett. (Bérlet 7.)

Szombat: **Cigányszerzem.** Nagypopert. (Bérlet 8.)

A milliő.

A komikus helyzetek bámulatos gyorsasággal s érdekesen változnak ebben a francia bohózatban, mely ma színre került szinpadunkon. S a mai színjátszó társaság minden részletében teljes sikerrel juttatta érvényre a darab minden szellemességét s ötletességét. Földes, Ujj, Kemenes, Nagy Dezső, Szigeti egyformán kitűnő ügyességgel alakítottak s a szerző szellemességei csakugy sziporkáztak játékukban. A többiek is nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy a publikum egész este nem fogott ki a nevetésből. A nők közül Bányai kedves s izléses játékával tűnt ki s Dinnyési Juliska is nagyon ügyesen nézett ki a bohém-tanyán. Az összjáték — szinte már mondanunk se kell — mint mindig, ma is kitűnő volt s nagyszerű egyöntetűséggel rohant egymásután jelenet-jelenetre. A közönség ma is megtöltötte az egész színházat.

* **Cigányszerzem.** Évek óta nem tanúsított közönségünk egy darab bemutatásának iránt olyan nagy érdeklődést, mint a **Cigányszerzem** mostani bemutatása iránt. Az operettet **Nádasy** igazgató háromszor egymásután tűzte műsorra és pedig péntek, szombat és vasárnap estére. Pénteken és szombaton bérletben, vasárnap este bérletszűnetben kerül színre **Lehár** Ferenc nagy operettje, melynek nemesak az előadása, de a kiállítása is elsőrangú lesz.

* **Beulemans kisaszony házassága.** A vigszínház legújabb nagysikerű vigszínházját **Beulemans kisaszony házasságát** a jövő hét folyamán mutatja be színházunk. A darabot már javában folynak a színház próbái **Földes** Dezső vezetésével. A rendkívül szellemes és mulatságos vigszínház fő női szerepét **Bányai Irén** játssza, kinek ebben a szerepében a vigszínházban is nagy sikere volt.

* **Babuska — délután.** Vasárnap délután mérsékelt árakkal **Fall** Leó vigszínházját kerül színre, a fő női szerepekben ezuttal is **Peterdy** Etelka, **Fekete** Rózi és **Nádasy** nével. Ezen előadásra is már lehet jegyeket előre váltani.

* **A színház bérli közönségéhez!** A színház igazgatója ismételt felkéri azokat a bérliket, akik bérlet-pénzeiket még nem fizették le, hogy szíveskedjenek a színházi pénztárnál a bérletösszeget befizetni.

Regény.

Ezerszera halál torkában

(Egy idegen földrészekbe szakadt magyar ember csodás kalandjai.)

Elbeszéli: **Ő maga.** (34)

V.

Gonosz lelkek a tükörben.

A férjére azonban (kit én Gundának hívtam) egészen más hatás volt a tükörben, mert a mint a neje megmutatta neki a saját arcát a tükörben, rémülten elordította magát s a legiszonyabb rémület kifejezésével a sziget tulsó végére menekült. És ezt a rémületét és bizalmatlan-

ságát a tükörrel szemben nem is bírta többé leküzdeni, nyilván azt hitte, hogy a tükör élő lény s tényleg valami szellem, amelytől félni és óvakodni kell.

A két fiu pedig a bámulat és csodálat soha ki nem apadó forrásának találta a tükört és épen nem félték tőle az első természetes meglepetés után. Én általában hálát adtam az istennek, hogy emez új társakat küldte nekem s mint elképzelhetik, ők ép annyi mulatságot szereztek nekem, mint én és az én holmijaim nekik.

Minden este, mielőtt aludni térünk, a család a tűz körül kuporodott és szomorú énekléshez fogott — mint később megtudtam, azokat a csodákat foglalták dalba, melyeket a fehér ember szigetén láttak; a tükört kiváló felemelésre méltatták. Ez volt az egyetlen dolog, a mi vallási szertartáshoz hasonló találtam nálok s ami részben arra volt szánva, hogy kiengesztelje vagy elriassa az elhunytak szellemeit, amiktől az ausztráliai feketék roppantul félnék.

A feketék két vagy három hétig voltak nálam, mikor a férfi egy este hozzám jött és félre nem érthető jelekkel értesítésemre adta, hogy neki itt kell hagyni a szigetet és visszatérni a saját hazájába. Azt mondta, hogy azt hiszi, hogy könnyű szerrel visszatérhet a családjával a barátaihoz a szárazföldre azon a tutajon, mely ide hozta őket.

És Yamba, ez az odaadó és titokzatos teremtes, ünnepélyesen egy ragyogó csillagra mutatott, mely távol a szemhatár fölött tűndökölt. Ott van, mondta, az ő népüknek hazája. Ezek után megváltam róla győződve, hogy a szárazföld nem lehet messzebb pár száz mértföldnél és feltettem magamban, hogy elkísérem őket oda tenendő utjukon abban a reményben, hogy ez is egy lépés lesz a civilizáció és a saját fajom felé.

Nem is vesztegettük az időt. Egy pompás reggel mi hároman — Yamba, a ferje meg én — kimentünk a fatáús lagunára, mely az én drága csónakomat beszorította és minden nagy teketória nélkül felhúztuk azt a meredek partra és a szigeten keresztül hengerek segítségével és végre hatalmas csobbanással lesiklott a vízbe, mire a menekülés, a szabadság reménye fogott el. A csónak, bár hosszú ideig hasznavehetetlenül állott, teljesen biztalan volt és tengerképes volt, bár még mindig kellemetlenül mélyen ült a fara a vízben.

(Folyt. köv.)

Kiadó ház.

Lonovics-sugaraton most épülő házam, melyben négy szoba van, az összes mellékkeliségekkel november 1-től bérbe kiadó.

Dr. Kiss Pál ügyvéd.

Földhaszonbérbeadás.

A rákosi-ut mentén, Makótól 12 kilométernyi távolságra

3 köblös föld

hagyma alá több évre kiadó. Értekezni lehet özv. Molnár Istvánnál, Tisza-utca 2638. szám alatt.

A Makói Takarékpénztár épületében a Borsy Imre által bérelt

bolthelyiség

esetleg két üzlet számára
1912. majus 1-től fogva kiadó.
(Foly. köv.)

Kerestetik

a Makói Független Ujság-hoz

lapelárusítónak

biztos megélhetés mellett
egy tisztességes ember.

Értesítés!

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyérdemű helybeli és vidéki uriközönséget, hogy az őszi és téli áruim megérkeztek.

Legfinomabb angol-, skot- és honi gyártmányok nagy választékban.

Ujjonnan s modernül berendezett szabó-műtermemben, ahol csakis legújabb divat szerint és legjutányosabb árak mellett készülnek, u. m.:

szalon-, utcai- és sport öltönyök, felöltők, télikabátok, stb. stb.

Az uri közönség becses pártfogását kérve, — kiváló tisztelettel

ifj. ANTAL JÓZSEF

Makó, Dessewffy-tér 13. sz., (Makói Ujság bérpalotájában).

Rikkancsok felvételnek a kiadóhivatalban.

A lullirott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a Dessewffy-tér 31 szám alatt o o o levő kovács- és lakatos műhelyemet nagyobb szabású

iparteleppé alakítottam át,

melyet a legmodernebb munkagépekkel szereltem föl. — Így abban a helyzetben vagyok, hogy úgy a kovács, mint a lakatos munkák körébe tartozó megbízásoknak a legpontosabban és legjutányosabban tesztek eleget. — Különös figyelmébe ajánlom a nagyérdemű közönségnek autogén-heggesztő berendezésem, mely 1 millimétertől 250 milliméterig vág és heggeszt. — Raktáron tartok láncos kutakat és aug. 1-től kezdve mindenféle gazdasági gépet.

Kérve a nagyérdemű közönség b. pártfogását tisztelettel

Gulácsi János.

(20)

Kovács segédekkel felveszek magas fizetéssel.

Valódi márványból
készít sirköveket

Glück Lajos,

kőfaragó

(1) Makó, Szegedi-utca.

Ahol a sirkövek faragásáról és teljes készítéséről mindenki bármikor meggyőződhetik.

Raktáromon mintegy 500 darab áll választékul.

Pontos és figyelmes kiszolgálás.

A vevőközönség figyelmébe.

Ha szép, jó-uj árut olcsóért akar

vásárolni, úgy ne mulassza el az olcsóságáról híres „Mengasszonyhoz“ címzett

rőfös- és divatáru üzletet

felkeresni a Dessewffy-téren, Makói Ujság bérházában, (püspökkertel szemben), ahol minden e szakmába vágó cikkek igen izléses választékban kaphatók és így mindenki saját érdekében cselekszik ha ruha szükségletét a fent nevezett cégnél szerzi be.

Egy próba vásárlás mindenképp meggyőző.

Szolid árak.

(6)

Eddig még nem létezett gramophon újdonságok saját összeállításom folytán olcsó árártí szerethetőkhöz
a Korona-áruházban
Klein Máriánál (Főter).

**Ibolya-cräm, Ibolya-szappan,
Ibolya-puder,** legjobb hatású arc és kéz-finomító szerek.

Egyedül kaphatók:

VÉBER & BÁRÁNY

„Az Isteni gondviseléshez“ címzet gyógyszertárában.

Makó, Szegedi-utca.

Ára: Ibolya-cräm 1 korona.
Ibolya-puder 1 korona.
Ibolya-szappan 70 fill.

Nagy raktár mindennemű engedélyezett különlegeségekben, kötszerek, gumi-cikkek és illatszerekben. (5)